

posudek vedoucího bakalářské práce

Zuzana Špoutilová: Hlas a hlasy alternativních společností včera a dnes

Autorka bakalářské práce si všímá dnešního fenoménu „návratu“ intenzivního a nepřehlédnutelného působení alternativních společností především v politickém a ideologickém smyslu (jde například o hnutí tzv. žlutých vest ve Francii apod.). Aby mohla tento fenomén zkoumat hlavně z toho hlediska, jaký „hlas“ respektive „hlasy“ má v širším společenském kontextu, obrací se i ke srovnatelným příkladům v historii, přesněji v druhé polovině 20. století. K tomu, abychom zjistili, jaký „hlas“ mají dnešní výrazná alternativní hnutí, kdo, jak a ke komu tu mluví, můžeme zdárně postupovat právě tímto komparativním způsobem, neboť teoretická reflexe tohoto fenoménu v jeho současné podobě se teprve rodí. Patrné rozdíly autorka nachází mezi kompaktností a vícehlasostí dnešních a historických alternativních společností, může proto využívat termíny polyfonie a monofonie, aby rozdíly i souvislosti v nějaké obecné podobě podchytily. Autorka se zaměřuje na otázku významu a míry politického „diskurzu“ v současnosti a minulosti alternativních společností a nachází i v této oblasti pozoruhodné a zjevné přeryvy. Její pohled na beat generation z poloviny minulého století a na následující výrazné společenské alternativy šedesátých let 20. století naznačuje, že se dnes nacházíme v období, kdy dochází metaforicky řečeno k jakémusi de-poetizování alternativních hnutí (jejichž podoba a projevy ve druhé polovině 20. století měly v určitém smyslu slova „romantický“ ráz – např. z toho důvodu, že se tehdy kladl větší důraz na individualitu, subjektivitu atd.). Dnešní „hlas“ alternativních společností je „polyfonní“, jeho jednotlivé složky se slučují do poměrně kompaktního proudu, z něhož se nevydělují „excentrické“ individuální projevy. Tento kompaktní proud deklamuje především politický obsah, což je znovu dílčí odlišnost od rozvětvenějších „hlasů“ alternativních společností ve druhé polovině 20. století.

Autorka využívá relevantní literaturu, strukturuje práci přehledně a účelně. Někdy se však mohou její zobecnění zdát trochu neukotvená v zevrubnější práci s literaturou a prameny. Její práci doporučuji k přijetí a navrhuji hodnocení 2 (velmi dobře).

Václav Hájek